

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Силабус нормативної навчальної дисципліни МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит (заочна форма).

Розробник: Тоцька О. Л., професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Фінанси і кредит

Наталія ПРОЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Олена СТАЦУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси і кредит, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>10</u> год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Консультації <u>18</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>82</u> год. Форма контролю: <u>екзамен</u>
Мова навчання	<u>українська</u>	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: ТОЦЬКА ОЛЕСЯ ЛЕОНТІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри фінансів

E-mail: Totska.Olesia@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна «Міжнародні валютно-фінансові відносини» належить до переліку нормативних дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит; спрямована на формування у студентів системи компетентностей щодо теоретико-методологічних основ функціонування світових фінансів для застосування в подальшій професійній діяльності.

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на базових знаннях з економіки.

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме кращому засвоєнню дисциплін «Фінанси», «Публічні фінанси», «Фінанси зарубіжних країн».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни – вивчення сутності міжнародних валютно-фінансових відносин як об'єкту дослідження та набуття компетентностей щодо аналізу платіжного балансу України і документів, що використовуються в міжнародних розрахунках.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові відносини» є ознайомити студентів із особливостями здійснення міжнародних валютно-фінансових відносин; структурою світового фінансового ринку; виробити

поглиблені практичні навички проведення вертикального та горизонтального аналізу платіжного балансу України.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- проводити структурний аналіз платіжного балансу України за один рік;
- аналізувати динаміку показників платіжного балансу України за два різні роки;
- проводити АВС-аналіз даних про зовнішню торгівлю України товарами/послугами (експорт та імпорт);
- аналізувати ланцюгові та базисні темпи зростання офіційного курсу гривні щодо іноземних валют;
- аналізувати документи, що використовуються в міжнародних розрахунках (інкасове доручення, акредитив, платіжне доручення, контракт, вексель, чек тощо).

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких студент набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати

ПРО2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРО3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРО4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРО5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Формування фінансових потоків в умовах глобалізації						
Тема 1. Система міжнародних валютно-фінансових відносин	14	2	2	8	2	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища	14	2	2	8	2	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних валютно-фінансових відносин	14	2	2	8	2	РЗ, Р / 2,5 бали
Разом за модулем 1	42	6	6	24	6	7,5 балів
Змістовий модуль 2. Світова валютно-фінансова система						
Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	14	2	2	8	2	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 5. Міжнародні розрахунки та їх засади	14	2	2	8	2	РЗ, Р / 5 балів
Тема 6. Платіжний баланс	9			7	2	РЗ, Р / 5 балів
Тема 7. Світовий фінансовий ринок і його структура	9			7	2	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 8. Валютні ринки та валютні операції	8			7	1	РЗ, Р / 5 балів
Разом за модулем 2	54	4	4	37	9	20 балів
Змістовий модуль 3. Міжнародні фінанси						
Тема 9. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування	8			7	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій	8			7	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Тема 11. Фінанси транснаціональних корпорацій	8			7	1	РЗ, Р / 2,5 бали
Разом за модулем 3	24			21	3	7,5 балів
Конспект						5 балів
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 3						МКР / 20 балів
Всього годин / Балів	120	10	10	82	18	100

*Форма контролю: РЗ – розв'язування задач і кросвордів, тестування, аналіз публікацій, Р – реферат (доповідь, блок новин), МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до розв'язування задач і кросвордів, тестування, аналізу публікацій; доповідей, блоків новин; до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перекладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,2 бала за кожну роботу). Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на екзамені.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилення тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus (напр., «Основи фінансів та інвестицій»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about) або інших ресурсах.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Задачі, кросворди, тести, аналіз публікацій, реферати, конспект	40
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–3) – тести	20
Модульна контрольна робота 2 (теми 4–8) – тести	20
Модульна контрольна робота 3 (теми 9–11) – тести	20
Екзамен (теми 1–11) – білет на два питання та одне розрахункове завдання	60
Форма контролю	екзамен

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання екзамену. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, або бажає підвищити рейтинг на екзамені, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за екзамен (максимум 60 балів).

Екзаменаційна оцінка визначається за результатами відповідей на два питання білету та розв'язання розрахункового завдання.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Дуже добре	Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Студент опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Студент опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Достатньо	Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незадовільно	Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Васютинська Л. А. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2017. 310 с. URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/Міжнародні_фінанси.pdf.

2. Іноземні інвестиції в Україні: де знайти дані, як читати платіжний баланс, про що говорять останні цифри. *Експертна платформа*: вебсайт. URL: <https://expla.bank.gov.ua/expla/src/files/Publication126.pdf>.

3. Міжнародні валютно-фінансові відносини: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» [Електронний ресурс] / укл.: Величко К. Ю., Тищенко О. О., Печенка О. І. Харків: ХДУХТ, 2019. Ч 1. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/>.

4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-ХІІ (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

5. Тоцька О. Л. Особливості проведення практичних і лабораторних занять з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові відносини». *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі*: зб. матеріалів Всеукр. міждисциплін. наук.-практ. конф., 15 лип. 2021 р. / Наук.-освіт. інновац. центр сусп. трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2021. С. 302–305. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19611>.

Додаткова

6. Голуб Н. В., Клімкін П. А. Україна та міжнародні організації: інформ.-довідк. вид. Київ: Кондор, 2010. 184 с.

7. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Барановська М. І., Наумчик А. А. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Барановської М. І. 4-е вид., перероб. та допов. Київ: Центр учб. л-ри, 2011. 286 с.

8. Шило В. П., Доровська С. С., Ільїна С. Б., Іванова Н. С. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): теорет.-практ. посіб. для студ. ВНЗ. 2-е вид. Київ: Кондор, 2010. 346 с.

9. Daniels J. P., Van Hoose D. D. International Monetary and Financial Economics (with Printed Access Card). 3-rd ed. South-Western College Pub, 2004. 624 p.

10. Obstfeld M., Taylor A. M. International Monetary Relations: Taking Finance Seriously. *Journal of Economic Perspectives*. 2017. Vol. 31(3). P. 3–28.

Інтернет-ресурси

11. *Державна служба статистики України*: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

12. *Законодавство України*: вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

13. *Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки*: вебсайт. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/>.

14. *Міністерство фінансів України*: вебсайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>.

15. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*: вебсайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

16. *Національний банк України*: вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.